

1) Neobmedzené ručenie za vklady v bankách

(slovenské banky a pobočky zahraničných bánk podliehajúce slovenskej legislatíve ručia vo výške 100% za všetky vklady fyzických osôb, živnostníkov, nadácií, neziskových organizácií a právnických osôb, ktoré nemusia mať účtovnú závierku overenú audítorom; doteraz ručili vo výške 90% a do sumy 20 000 €)

Primárny zdroj: Novela (č. 421/2008) zákona (č. 118/1996) o ochrane vkladov

<http://www.nrsr.sk/Default.aspx?sid=zakony/zakon&MasterID=2620>

Stav opatrenia v legislatívnom procese: schválené 24.10.2008 v NR SR v 3. čítaní; účinnosť od: 24.10.2008

Navrhovateľ: Ministerstvo financií SR

Zámer opatrenia: zaručiť vkladateľom vyššiu náhradu za chránené vklady v prípade potenciálneho rizika banky, ktorým by bola neschopnosť vyplácať vklady; opatrenie realizované v nadväznosti na odporúčanie Rady pre hospodárske a finančné záležitosti (ECOFIN) zvýšiť ochranu vkladov v bankách ako reakciu na negatívny vývoj na svetových finančných trhoch ako dôsledok svetovej finančnej krízy

Obsah opatrenia:

- zavedenie povinnosti pre banky ručiť za vklady v neobmedzenej výške a bez spoluúčasti klientu, doteraz bola povinnosť ručiť za vklady do výšky 20 000 € so spoluúčasťou klienta vo výške 10%
- za vklady ručia slovenské banky podliehajúce slovenskej legislatíve; pobočky zahraničných bánk si môžu zvoliť režim ochrany vkladov podľa slovenskej legislatívy alebo legislatívy krajiny, v ktorej je sídlo zahraničnej banky
- banky ručia za vklady fyzickým osobám, nadáciami, neziskovým organizáciám, ale aj právnickým osobám, pokiaľ neobchodujú s finančnými nástrojmi, ktoré nemusia mať účtovnú závierku overenú audítorom
- vláda za neobmedzené ručenie za vklady pôvodne požadovala, aby mal v bankách istý podiel štát, tento návrh napokon neprešiel
- 30.5.1994 zaviedli Európsky parlament a Európska rada povinnosť pre členské krajiny Európskej únie garantovať vklady vo výške najmenej 90% a do sumy najmenej 20 000 €; 7.10.2008 schválil ECOFIN zvýšenie tejto sumy na 50 000 €
- 1.10.2008 Írsko, 5.10.2008 Nemecko, 7.10.2008 Rakúsko a potom 24.10. Slovensko zaviedli neobmedzené ručenie

Hlasy proponentov:

- ak by vláda nepristúpila na podobný krok ako rakúska a nemecká, hrozilo by nebezpečenstvo odlivu vkladov a kapitálu do krajín, kde je ručenie vkladov neobmedzené, čím by sa Slovensko znevýhodnilo v dnešnej globalizovanej ekonomike
- ak by banky neručili za vklady v plnej výške a klienti by si začali masovo vyberať svoje vklady, hrozila by kríza likvidity bánk a kolaps bankového sektoru
- banky pôsobiace na Slovensku sú v porovnaní s ostatnými krajinami EÚ zdravé a kapitálovo dostatočne vybavené - opatrenie vyjadruje dôveru vlády v bankový sektor
- jedným z dôvodov pre zavedenie opatrenia je garancia vkladov v plnej výške v okolitých krajinách a odporúčanie ECOFINu

Hlasy oponentov:

- občania s priemernými a podpriemernými platmi sa budú skladať na ochranu vkladov ľuďom, ktorí majú v bankách desiatky miliónov - garanciu totiž zaplatia klienti bánk na úrokoch a poplatkoch; nedá sa očakávať, že garanciu budú financovať banky z vlastných ziskov
- rovnaka ochrana vkladov, ako platí pre slovenské banky, by mala platiť aj pre pobočky zahraničných bánk – napríklad klienti slovenskej pobočky ING by v prípade jej krachu dostali iba 20 tis. €
- rozhodnutie veľkých európskych ekonomík na neobmedzenú ochranu vkladov nabúrava dôveru v EÚ a koncept samotného eura – garancie vyvolávajú pohyb depozít a znamenajú posilnenie likvidity v jednom štáte na úkor druhého
- hlavný dôvod na garanciu vkladov je ten, že občania nemajú dostatok informácií, aby posúdili dôveryhodnosť banky - na ochranu bánk pred panickým výberom vkladov úplne stačí hranicu ochrany zvýšiť zo súčasných 20 tis. € na 50 tis. € alebo 100 tis. €